

[Niels Helveg Petersen]

det, der skiller, og det synes jeg er vigtigt at få gjort op ved debattens afslutning.

De ting, der så står tilbage – om man skal skrive »fordømme« eller »tage afstand«, og om man i punkt 4 skal nævne andre muligheder end nedrustningskonferencen – er jo ting, der vel ikke er så voldsomt store, men jeg vil indrømme, at det er voldsomt vanskeligt. Jeg har i hvert fald ingen erfaring, jeg tror ikke, der er nogen, der har det her i salen, i at stå og føre forhandlinger om formuleringer her fra talerstolen. Skulle sådanne bestræbelser have været gjort, havde det nok været nyttigt, om de var foregået under en anden form og et andet sted. Så kan det da være, at der havde været mulighed for at overvinde de uoverensstemmelser, der stadig eksisterer.

Men jeg synes, det er væsentligt at slå fast, at med denne dagsorden er der jo intet som helst, der afskærer regeringen fra at udnytte sin position som observatør ved nedrustningskonferencen. Hvis der dér er muligheder, har Danmark en selvfølgelig pligt til at gøre det, og det må jeg gå ud fra at regeringen også vil. At vedtage dette her udelukker selvfølgelig ikke, at Danmark ikke på nedrustningskonferencen skal gøre sit yderste, og det tror jeg ikke der er nogen der vil være i tvivl om.

Og så til sidst: jeg sagde i mit indlæg, at Danmark skulle udnytte alle tænkelige muligheder for at få gennemført aftaler om et atomprøvestop, også den mulighed, der er nævnt i punkt 4 i dagsordenen.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg kan da helt bekræfte hr. Niels Helveg Petersen i, at det, der skiller så stort, såmænd ikke er beklagelsen af de atomprøvesprængninger, der har fundet sted i Nevadaørkenen. Det sagde jeg faktisk også i formiddags, hvis jeg må citere mig selv igen.

Jeg sagde med henvisning til de udtalelser, jeg havde fremsat på regeringens vegne efter de amerikanske prøvesprængninger, at der i disse udtalelser klart lå en beklagelse af, at USA havde gennemført disse prøvesprængninger. Det, vi snakker om nu, er derfor det, den udstrakte hånd fra hr. Svend Auken pegede på, nemlig indledningen til dagsordenen og punkt 4.

Jeg er lidt skuffet over at se den udstrakte hånd blive trukket tilbage så hurtigt, at der hænger en sveden lugt i luften efter den, for jeg kan ikke rigtig tage hr. Svend Auken alvorligt, når han pludselig siger: nå, vil I havde det væk med, at man skulle lave en helt ny konference, ja men – lyder hr. Svend Aukens argument så – på den, der er i gang, er der jo slet ikke blevet forhandlet, for det vil amerikanerne ikke ifølge hr. Svend Aukens forklaring.

Så må jeg spørge igen: ja men tror hr. Svend Auken så overhovedet, at der vil være mulighed for at få de forhandlinger i gang på en ny konference? Det er jo det, der har været ikke blot mit argument, men også argumentet fra de lande, vi samarbejder med, herunder Sverige, der er medlem af nedrustningskonferencen. Man opnår ikke noget ved at starte en ny konference, som man ikke kan opnå på nedrustningskonferencen. Det eneste, man opnår, er at løbe en risiko for at undergrave nedrustningskonferencen, der i dag er det forum, hvor disse ting skal drøftes.

Derfor har det ingen mening at komme med den slags poppede forslag som det, der ligger i hr. Lasse Budtz' dagsordensforslag, og som i høj grad synes at tjene formål, der er andre end dem, vi i virkeligheden burde varetage herfra, nemlig formål i retning af at skabe en ny propagandaplatform for ensidige angreb imod USA. Det er ikke det, vi er ude på, det håber jeg da ikke.

Jeg går ud fra, at det, vi er ude på, er at få skabt basis for seriøse drøftelser om prøvestopaftaler, og her kan jeg forsikre hr. Niels Helveg Petersen for, at regeringen selvsagt vil gøre sin indsats på nedrustningskonferencen, og vi vil gøre, hvad vi kan for at udnytte de muligheder, der refereres til, de taleretsmuligheder, vi har som observatør ved nedrustningskonferencen.

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Det, folketinget her har været vidne til, er jo topmålet af et narrespil.

Først siger udenrigsministeren, at han ikke vil acceptere denne dagsorden, men der var et måske, hvis der kom et par ændringer. Så siger hr. Svend Auken: ja men hvis det er, at vi vil lave de dér par ændringer, så kan vi